การศึกษาภาษาถิ่น : หมู่บ้านนาโพธิ์

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพาศน์ พฤทธิประภา

495.917
ป171ก
ส.2

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

56	การศึกษาภาษาถิ่น : หมู่บ้านนาโพธิ์	ประพาศน์ พฤทธิ	495.917 ป171ก	31011102105061

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ซอยสุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

415.917
ก111ก

การศึกษาภาษาถิ่น : หมู่บ้านนาโพธิ์

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพาศน์ พฤทธิประภา

15 ก.ค. 2523

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921676, 3916058

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สำนักงานแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

13 มิ.ย. 2523

81019

รายงานการวิจัย

โครงการวิจัยภาษาถิ่น ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่ปรึกษาโครงการ : รองศาสตราจารย์ สุไร พงษ์ทอง เจริญ

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพาศน์ พฤทธิประภา

ผู้ร่วมงาน : รองศาสตราจารย์ ดร.สำอาง หิรัญบูรณะพินช

อาจารย์ ดอรีส วิบุลศิลป์

ผู้ช่วยวิจัย : นายชาคริต อนันทราวัน

คำนำ

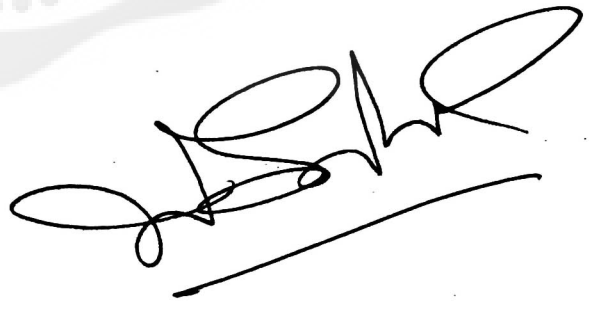
การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความสนับสนุนจากที่ปรึกษาโครงการ ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจากผู้ช่วยวิจัย

นอกจากนี้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากชาวนาแห้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บอกภาษาคือนายเมฆ ดวงอุปะ และนายกฉน (หรือพัน) ศรีฟองแล้วงานศึกษาค้นคว้านี้จะไม่มีทางสำเร็จลงได้เลย

อนึ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้แรงบันดาลใจให้เกิดการวิจัยเรื่องนี้ และได้ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตำบลนาแห้ว ตลอดจนให้ยืมบันทึกส่วนตัวเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าอีกด้วย

ผู้เขียนจึงใคร่ขอแสดงความขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวถึงข้างต้นไว้ ณ ที่นี้

เนื่องจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนมุ่งเสนอเฉพาะสาระสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น จึงอาจขาดรายละเอียดต่าง ๆ ไปบ้าง ข้อบกพร่องใด ๆ ที่ปรากฏในรายงานการวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนขอรับผิดแต่เพียงผู้เดียว

สารบาญ

1. บทนำ

1.1 สภาพภูมิศาสตร์ 1

1.2 สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง 3

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การปฏิบัติงานภาคสนาม 5

2.2 การบันทึกข้อมูลจากผู้บอกภาษา 5

3. ลักษณะหน่วยเสียงของภาษานาโพธิ์

3.1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6

3.2 หน่วยเสียงสระ 9

3.3 หน่วยเสียงพยัญชนะ 13

4. สรุปและอภิปรายผล 18

5 ภาคผนวก

ก. รายการคำ 21

ข. แผ่นภาพคลื่นเสียงวรรณยุกต์ 62

บทที่ 1

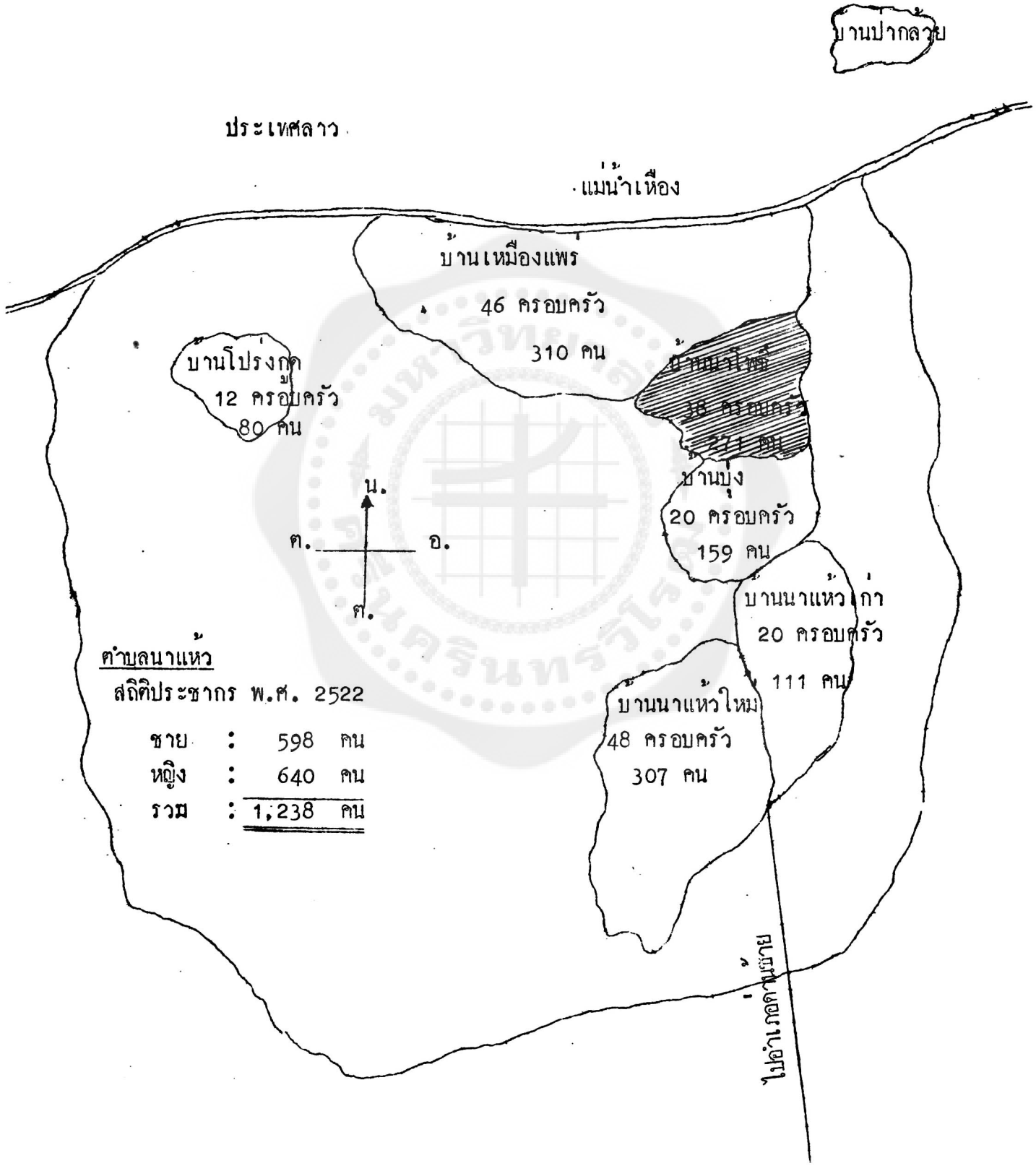
บทนำ

1.1 สภาพภูมิศาสตร์

ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย มีสภาพภูมิประเทศเป็นหุบเขา มีแม่น้ำลำธารไหลมารวมกัน 4 สาย คือ แม่น้ำแพร่ แม่น้ำหู แม่น้ำเหือง และแม่น้ำชะแง่ (ไหลมาจากประเทศลาว) พื้นที่ตำบลนาแห้วจึงอุดมสมบูรณ์ ที่ราบที่ใช้ทำนาได้มีประมาณ 1,000 ไร่ นอกนั้นเป็นเนินเขา ใช้ทำสวน ทำไร่ หรือปลูกข้าวไร่

ตำบลนาแห้วประกอบขึ้นด้วยหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน คือ บ้านเหมืองแพร่ บ้านนาโพธิ์ บ้านบุ่ง บ้านนาแห้วเก่า บ้านนาแห้วใหม่ และบ้านโป่งกูด ทิศเหนือของตำบลนาแห้วจดแม่น้ำเหือง ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว ทิศใต้จดตำบลนาพึง ทิศตะวันออกจดตำบลนาดี และทิศตะวันตกจดตำบลแสงภา (ดูแผนที่)

แผนที่ตำบลนาแห้ว

1.2 สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

สภาพของตำบลนาแห้วในอดีตเป็นท้องถิ่นทุรกันดาร ไม่มีการติดต่อกับโลกภายนอกมากนัก ประชากรจากประเทศลาวอพยพมาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้เมื่อประมาณ 72 ปีมาแล้ว ผู้สูงอายุในหมู่บ้านเล่าว่า ตระกูล "จันทะคุณ" เป็นครอบครัวแรกที่อพยพจากบ้านป่ากล้วยในประเทศลาวมาตั้งรกรากที่บ้านนาโพธิ์เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2450

โดยทั่วไปแล้วชาวนาแห้วมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ มีลักษณะเป็นมิตรและมีน้ำใจไมตรีกว้างขวางตามแบบฉบับของคนไทยในชนบททั้งหลาย

ตำบลนาแห้วเริ่มได้รับการเอาใจใส่และการพัฒนาจากทางราชการเมื่อ พ.ศ. 2507 หน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ของรัฐบาลได้ใช้บ้านเหมืองแพร่เป็นหมู่บ้านตัวอย่าง มีการสร้างสนามบินขึ้นที่ดอนเชียงจำปา และสร้างบ้านพักตำรวจตระเวณชายแดนระหว่าง บ้านนาโพธิ์ กับบ้านบุ่งใน พ.ศ. 2508 ได้เริ่มสร้างถนนลูกรังจากอำเภอด่านซ้ายถึงบ้านเหมืองแพร่

ปัจจุบันนี้สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของตำบลนาแห้ว กำลังเปลี่ยนแปลงไป ถนนหนทางดีขึ้น การขายผลิตผลทางเกษตรสะดวกรวดเร็วขึ้น ประชากรมีความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกันอารยธรรมสมัยใหม่ก็หลั่งไหลตามเข้าไปด้วย ทำให้การดำเนินชีวิตของประชากรตลอดจนภาษาและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเริ่มเปลี่ยนแปลงไป (เป็นที่น่าสังเกตว่าชาวนาโพธิ์เป็นพวกที่ไม่ค่อยชอบการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาภาษาของหมู่บ้านนี้)

ในด้านการเมือง ตำบลนาแห้วอยู่ในเขตแทรกซึม ที่ตั้งของตำบลนาแห้วเป็นจุดยุทธศาสตร์ ที่รวมของเส้นทางจากภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และจากประเทศลาว ปัญหาสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งของตำบลนาแห้ว คือ เรื่องความปลอดภัยของท้องถิ่น ความสงบสุขและขวัญของประชาชนที่อยู่ติดชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบ้านเหมืองแพร่ ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำเหือง อันเป็นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว เมื่อใดที่มีการปะทะกันระหว่างตำรวจตระเวณชายแดนของไทยกับทหารลาว ราษฎรย่อมอยู่ในภาวะอันตราย ทั้งทางชีวิตและทรัพย์สิน

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การปฏิบัติงานภาคสนาม

เมื่อได้รับอนุมัติจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ให้เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เขตแทรกซึมได้ หัวหน้าโครงการวิจัย และผู้ช่วยนักวิจัยจึงเดินทางไปปฏิบัติงานภาคสนาม ตามแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งได้รับอนุมัติจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนื่องจากระยะเวลาในการปฏิบัติงานภาคสนามมีจำกัด และปัญหาด้านความปลอดภัยในการเข้าไปวิจัยในพื้นที่เขตแทรกซึม การเก็บข้อมูลจึงต้องทำอย่างรีบเร่งทั้งกลางวันและกลางคืน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ส่วนข้อมูลใดที่ยังเป็นปัญหาอยู่ได้ใช้วิธีสอบถามและตรวจสอบกับผู้ปกครอง ที่เดินทางจากตำบลนาแห้วมาเยี่ยมบุตรหลานซึ่งกำลังเรียนหนังสืออยู่ที่วิทยาลัยครูเลย

2.2 การบันทึกข้อมูลจากผู้บอกภาษา

วิธีการบันทึกข้อมูลจากผู้บอกภาษา (Informant) ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้บอกภาษาออกเสียงตามรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลภาษาตระกูลไท (ดูภาคผนวก ก.) คำละประมาณ 3 – 5 ครั้ง เมื่อฟังเสียงอย่างชัดเจนดีแล้วได้ออกเสียงทวนซ้ำจนผู้บอกภาษารับว่าถูกต้องเหมือนเสียงที่เขาออกแล้วจึงจดบันทึกเป็น สัทอักษร (Phonetic Symbols) ไว้ พร้อมกับความหมายของคำ ๆ นั้นด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น สำหรับคำที่ยังสงสัยไม่แน่ใจ เมื่อได้ดำเนินการตามวิธีดังกล่าวมาแล้ว ยังได้ขอให้ผู้บอกภาษาออกเสียงใหม่อีกครั้งหนึ่งเพื่อบันทึกในแถบบันทึกเสียงเก็บเอาไว้สอบทานความถูกต้องของข้อมูลในภายหลังอีกด้วย

บทที่ 3

ลักษณะหน่วยเสียงของภาษาเมาโพธิ์

3.1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

การวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ผู้วิจัยอาศัยเกณฑ์การทดสอบของ William J. Godney * เป็นหลักตามตารางข้างล่างนี้

	A	B	C	DL	DS
1	หา	ผ่า	ห้า	ขาด	ขัด
2	ปลา	ป่า	ป้า	ปาก	ปัก
3	บาน	บ่า	บ้า	แบก	บุก
4	วา	ว่า	ค้า	คาด	กัด

---

* "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects " In Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager. The Hague : Mouton, 1972.

คำที่ใช้ทดสอบในตารางแบ่งตามแนวนอนและแนวตั้งดังคำอธิบายต่อไปนี้

แนวนอน

แถวที่ 1 : คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรต่ำที่มีอักษรสูงนำ

แถวที่ 2 : คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางที่มีเสียงอโฆษะ

แถวที่ 3 : คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางที่มีเสียงโฆษะ

แถวที่ 4 : คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ

แนวตั้ง

แถว A : คำเป็นที่ไม่มีวรรณยุกต์กำกับ

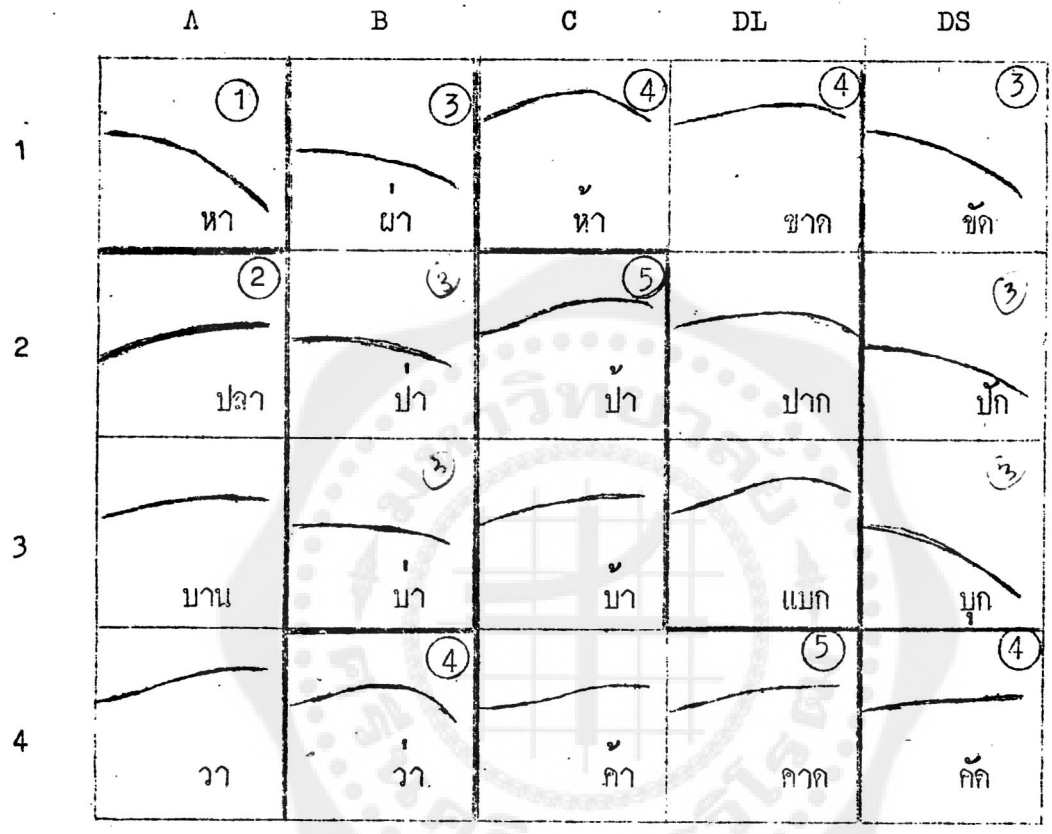
แถว B : คำเป็นที่มีวรรณยุกต์เอกกำกับ

แถว C : คำเป็นที่มีวรรณยุกต์โทกำกับ

แถว DL : คำตายที่มีเสียงยาว

แถว DS : คำตายที่มีเสียงสั้น

จากการตรวจสอบด้วยเครื่องจำแนกความถี่และระดับของเสียง (Sound Spectograph) ตามวิธี Spectographic Analysis โดยใช้คำเทียบเสียงที่มีความแตกต่างทางสัทศาสตร์ของเสียงพยัญชนะ และสระน้อยที่สุด ทำแผ่นภาพถ่ายเสียง (ดูภาคผนวก ข.) รวม 20 คำ ประกอบกับการเปรียบเทียบลักษณะหน่วยเสียงวรรณยุกต์จากการบันทึกข้อมูลด้วยการฟังผู้บอกภาษาปรากฏผลดังนี้

สรุปแล้วหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษานาโพธิ์ตามตารางข้างบนนี้ จำแนกได้ 5 หน่วยเสียงด้วยกันคือ

- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /1/ : สูง – ลง (หา)
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /2/ : สูง – ขึ้น (ปลา, บาน, วา)
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /3/ : กลาง– ลง (ผ่า, ป่า, บ่า, ขัด, ปัก, บุก)
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /4/ : สูง – ขึ้น – ลง (ว่า, ห้า, ขาด, ปาก, แบก, คัด)
- หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /5/ : กลาง – ขึ้น (ป้า, บ้า, ค้า, คาด)

3.2 หน่วยเสียงสระ

สระเดี่ยว สระเดี่ยวในภาษานาโพธิ์มี 18 หน่วยเสียงแบ่งเป็นสระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง ดังนี้คือ

ส่วนของลิ้น / ระดับของลิ้น	หน้า	กลาง	หลัง
สูง	i, i:	ɨ, ɨ:	u, u:
กลาง	e, e:	ə, ə:	o, o:
ต่ำ	ɛ, ɛ:	a, a:	ɔ, ɔ:

สระหน้า คือสระที่ใช้ส่วนหน้าของลิ้นในการออกเสียง มี 6 หน่วยเสียง ดังนี้

/ i /	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[him^{2}]	ริม
	[nip^{3}]	เย็บ
	[pik^{4}, pin^{5}]	พลิก
/ i: /	เป็นสระเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[ni:p^{1}]	คีบ
	[si:m^{2}]	ชิม
/ e /	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[ben^{1}]	เหม็น
	[het^{4}]	ทำ

/e:/ เป็นสระเสียงยาว ตัวอย่าง เช่น

[he:n^{1}] เห็น

[he:n^{1}] อีเห็น

/ɛ / เป็นสระเสียงสั้น ตัวอย่าง เช่น

[khɛŋ^{1}] แข็ง

[ʔɛn^{3}] แอน่

/ɛ:/ เป็นสระเสียงยาว ตัวอย่าง เช่น

[mɛ:n^{3}] ใช่

[phɛ:^{2}] แพร

[khɛ:k^{4}] แขก

<u>สระกลาง</u> คือสระที่ใช้ส่วนกลางของลิ้นในการออกเสียง มี 6 หน่วยเสียง ดังนี้

/ɨ / เป็นสระเสียงสั้น ตัวอย่าง เช่น

[nɨŋ^{2} sɨ:^{1}] หนังสือ

[khɨn^{4}] ขึ้น, ปีน, เพิ่มขึ้น

/ɨ:/ เป็นสระเสียงยาว ตัวอย่าง เช่น

[fɨ:n^{2}] ฟืน

[mɨ:^{4} ʔɨn^{3}] พรุ่งนี้

/ə / เป็นสระเสียงสั้น ตัวอย่าง เช่น

[həŋ^{1}] นาน

[bəŋ^{3}] ดู

[sək^{4}] สึก

/ə:/ เป็นสระเสียงยาว ตัวอย่าง เช่น

[khə:ŋ^{3}] กรึ่ง

[kə:p^{4}] รองเท้า

/a/	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[ham^{1}]	อัฒฑะ
	[mak^{4}]	มัก, ชอบ
	[daŋ^{5}]	จมูก
/a:/	เป็นสระเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[ha:k^{3}]	ราก
	[ŋa:^{5} kha:^{2}]	คา (หญ้า)

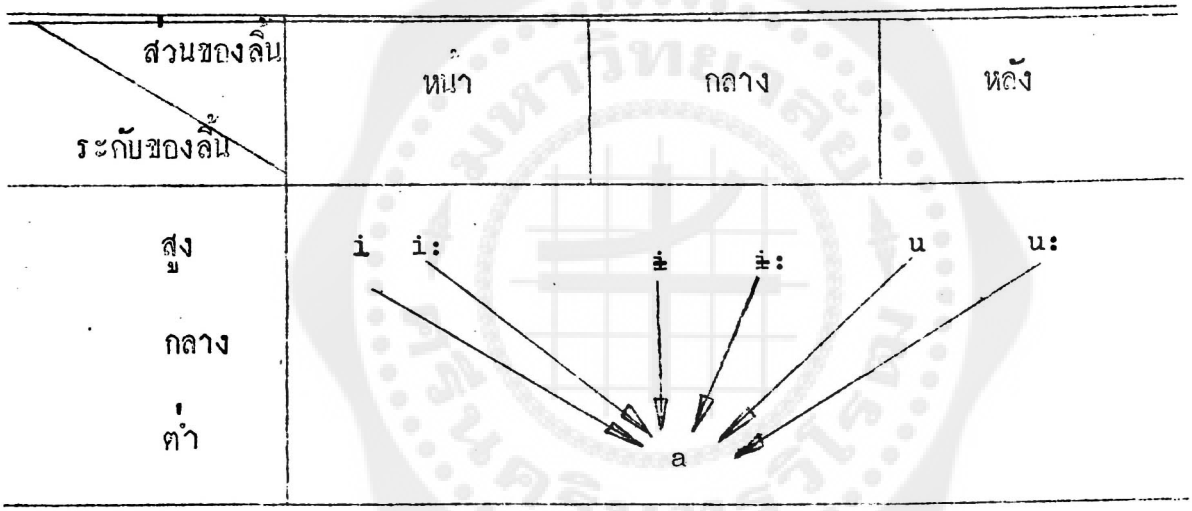
<u>สระหลัง</u> คือสระที่ใช้ส่วนหลังของลิ้นในการออกเสียง มี 6 หน่วยเสียงดังนี้

/u/	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[mun^{1}]	มน
	[huŋ^{5}]	รุ้ง
/u:/	เป็นสระเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[phu:^{2}]	ภู
	[tu:t^{4}]	กน
/o/	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[cok^{3}]	จอบ
	[fot^{4}]	เดือด
/o:/	เป็นสระเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[tho:ŋ^{3}]	ทุ่ง
	[po:ʔ^{5}]	ฟอง
/ɔ/	เป็นสระเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[sɔʔ^{4}]	เกลี้ยง (ผิว)

/ɔ:/	เป็นสระเสียงยาว	ตัวอย่าง เช่น
	[bɔ:k^4 sɔ:n^1]	เตือน
	[khɔ:k^5]	ครอก

<u>สระผสม</u>

สระผสมในภาษาเมาโพธิ์ 6 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระเสียงสั้น 3 หน่วยเสียง สระเสียงยาว 3 หน่วยเสียง ดังนี้คือ

/ia/	สระผสมเสียงสั้น	ตัวอย่าง เช่น
	[sian^1]	เสียง
	[ɲia?^{5}]	นี่
/i:a/	สระผสมเสียงยาว	ตัวอย่าง เช่น
	[ki:a^2]	ขุน (ก)
	[hi:a^3]	เหงื่อ หาย
	[si:a^4]	เสื่อ
/ɨa/	สระผสมเสียงสั้น	ตัวอย่าง เช่น
	[sɨa^5]	พันธ์

/ɨ:a/	สระผสมเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[sɨ:a^{3}]	เชื่อ
	[sɨ:ak^{5}]	เชือก
/ua/	สระผสมเสียงสั้น	ตัวอย่างเช่น
	[kuaŋ^{5}]	กว้าง
	[puak^{4}]	ปลวก
/u:a/	สระผสมเสียงยาว	ตัวอย่างเช่น
	[hu:aŋ^{2}]	รวง
	[mu:am^{3}]	ช้ำ

3.3 หน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษานาโพธิ์ มี 20 หน่วยเสียง ดังตารางข้างล่างนี้

ฐานที่เกิดเสียง / ลักษณะและกลไกของเสียง		ริมฝีปากบนและล่าง	ริมฝีปากล่างกับฟันบน	ฟันกับปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องระหว่างเส้นเสียง
ก้องไม่พ่นลม		b		d			
ไม่ก้องพ่นลม		ph		th		kh	
ไม่ก้องไม่พ่นลม		p		t		k	?
เสียดแทรก	ไม่ก้องไม่พ่นลม				c		
เสียดแทรก	ไม่ก้อง		f	s			h
นาสิก	ก้อง	m		n	ɲ	ŋ	
ลิ้น	ก้อง			l			
กึ่งสระ	ก้อง	w			y		

พยัญชนะเดี่ยว มี 20 หน่วยเสียง เป็นพยัญชนะต้นพยางค์ได้ทั้งหมด แต่เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ได้เพียง 9 หน่วยเสียงเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

/ b / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[bəŋ ³] (เป้า) กู

[bo:t ⁴] บอด

[ba:aŋ ⁵] เบื้อง

/ d / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[di:a ²] เดือน

[da:ŋ ³] ดาง

[dok ⁴] นก

/ph / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[phan ²] ม้วน

[phəŋ ⁴] ผึ้ง

[luk ⁴ phay ⁵] (สะ)ใภ้

/th / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[thəŋ ²] บน

[tho:y ⁴] ถ้วย

[thɛ: ⁵] แท้

/kh / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[khu:a ²] สะพาน

[khay ³] ไข่, เน่าแล้วอีก

[khi: ⁴ kha:n ⁵] ค้าน

/p/ ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[pa:?^{1}]	เช่น	เปลือย
[pi:k^{4}]		ปีก
[kap^{3}]		กลัก
[kɘ:p^{4}]		รองเท้า

/t/ ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[tɨ:m^{2}]	เช่น	เติม
[taŋ^{3}]		ตั้ง
[tɔ:t^{4}]		ตอด
[phɛ:t^{5}]		หมอ

/k/ ปรากฏได้ทั้งในต้นและหน้าพยางค์ เช่น

[ko:n^{2}]	เช่น	กลอง
[ku:at^{4}]		กวาด
[nak^{3}]		หนัก
[pa:k^{4} kɨ:k^{4}]		ใบ้

/?/ ปรากฏทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[?i:aw^{2}]	เช่น	เอว
[ɲia?^{5}]		นี่
[?a:?^{5}]		อ้า

/c/ ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น เช่น

[cak^{3} can^{3}]		จักจั่น
[ci:k^{4}]		ฉีก
[ci:^{5}]		ชี้

/ f / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[fay 2] ไฟ

[fot 4] เถือด

[fa:y 5] ฝ่าย

/ s / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[si:a 1] เสือ

[sɨ: 3] ซื่อ

[sa:ŋ 5] ช้าง

/ h / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[haw 1] เหา

[hep 3] เห็บ

[hɛ:t 5] แรด

/m / ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[mɛŋ 2 mum 2] แมงมุม

[ma:k 5 mu:aŋ 3] (มะ) ม่วง

[khom 1] ชม

[ʔu:m 5] อุ้ม

/n / ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[na: 1] หนา

[no:n 2] นอน

[ben 4] เมน

[ho:n 5] ร้อน

/ ɲ / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[ɲo: 2] ยอ

[ɲa: 3] ย่า

[ɲɨ:t 5] ยืด

/ ŋ / ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[ŋən^{2}]	เงิน
[ŋa:^{2}]	ก้าน
[ʔɛ:ŋ^{3}]	อ่าง
[daŋ^{5}]	จมูก

/ l / ปรากฏในต้นพยางค์เท่านั้น เช่น

[len^{1}]	เหลน
[lək^{4}]	ลึก
[li:at^{5}]	เลือด

/ w / ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[wa:n^{1}]	หวาน
[wi:ak^{5}]	งาน
[saw^{1}]	ยั้ง, หยุด
[ʷaw^{3}]	พูด

/ y / ปรากฏได้ทั้งในต้นและท้ายพยางค์ เช่น

[yɨ:n^{2}]	ยืน
[yi:ap^{5}] yam^{3}	ย่ำ
[sɔ:y^{3}]	ช่วย
[way^{4}]	ไห้

<u>พยัญชนะผสม</u> ไม่ปรากฏว่ามีพยัญชนะผสมในภาษานาโพธิ์เลยทั้งในต้นและท้ายพยางค์

บทที่ 4

สรุป และอภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าตามโครงการวิจัยภาษาถิ่น ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ซึ่งปรากฏรายละเอียดในบทที่ 1–3 แล้วนั้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ระบบหน่วยเสียงภาษานาโพธิ์

หน่วยเสียงพยัญชนะ		ริมฝีปากบนและล่าง	ริมฝีปากล่างกับฟันบน	ฟันกับปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องระหว่างเส้นเสียง
กักเสียดแทรก	ก้อง ไม่พ่นลม	b		d			
	ไม่ก้อง พ่นลม	ph		th		kh	
	ไม่ก้อง ไม่พ่นลม	p		t		k	?
เสียดแทรก	ไม่ก้อง ไม่พ่นลม				c		
	ไม่ก้อง		f	s			h
นาสิก	ก้อง	m		n	ɲ	ŋ	
ข้างลิ้น	ก้อง			l			
เปิด	ก้อง	w			y		

หน่วยเสียงสระ		หน้า	กลาง	หลัง
เดี่ยว	สูง	i, i:	ɨ, ɨ:	u, u:
	กลาง	e, e:	ə, ə:	o, o:
	ต่ำ	ɛ, ɛ:	a, a:	ɔ, ɔ:
ประสม		ia, i: a	ɨa, ɨ:a	ua, u:a

หน่วยเสียงวรรณยุกต์	/1/	/2/	/3/	/4/	/5/
	˧	˨	˦	˦˥	˨˩

จากผลการวิจัยนี้ทำให้เรารู้ลักษณะ และระบบหน่วยเสียงของภาษาบาโพธิ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้าน " การวิเคราะห์เชิงแย้ง "(Contrastive Analysis) ระหว่างภาษาไทยกลางกับ " อนุภาษา " (Dialect) ในต่างท้องถิ่นว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันหรือไม่ ตามหลักวิชาการวิเคราะห์เชิงแย้ง เราถือว่าการเขียนคำอธิบายลักษณะของภาษา (Writing Formal Descriptions) ที่จะนำมาวิเคราะห์แยกแย้งกัน มีความสำคัญมาก [1]

ยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัยนี้ยังมีประโยชน์โดยตรงต่อวิชา "อนุภาษาวิทยา" (Dialectology) ซึ่งเป็นแขนงหนึ่งของวิชา " สังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistics) ความสำคัญของวิชานี้คือ การช่วยให้เกิดความเข้าใจธรรมชาติของภาษาในฐานะที่เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม และมองเห็นความแตกต่างระหว่าง " ภาษา " กับ " อนุภาษา " ว่าเป็นเรื่องธรรมดาธรรมชาติ การตระหนักในความจริงข้อนี้ทำให้เราไม่ใช้การตีคุณค่าว่าภาษาหนึ่ง ดีกว่า อีกภาษาหนึ่ง ภาษาแต่ละภาษาเพียงแต่แตกต่าง กันเท่านั้นไม่ใช่ดีหรือเลวกว่ากัน

เรื่องทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาษานี้มีความสำคัญในด้านการศึกษามาก งานวิจัยในต่างประเทศยืนยันว่า ทัศนคติของครูที่มีต่อภาษาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [2]

---

1 Randal L. Whitman, 1970, "Contrastive Analysis : Problems and Procedures." Language Learning. 20/2 : 191 - 7.

2 Kenneth S. Goodman and Catherine Buck, 1973, "Dialect Bariers to Reading Comprehension Revisited." The Reading Teacher. 27/1 : 6 - 12 .

นอกจากนี้ การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ[1]ก็ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้คะแนนเฉลี่ยภาษาไทยต่ำที่สุด จากผลการวิจัยที่กล่าวถึงนี้อาจเป็นไปได้ หรือไม่ว่ามีสาเหตุมาจากการใช้ภาษาไทยกลาง (ซึ่งแตกต่างจากภาษาของนักเรียน) เป็นสื่อการสอนด้วย เรื่องนี้คงจะต้องศึกษาค้นคว้ากันอีกต่อไป [2]

อย่างไรก็ตาม สรุปแล้วผลการวิจัยชิ้นนี้ก็ทำให้เราเห็นความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกลางกับภาษานาโพธิ์ในเรื่องระบบหน่วยเสียงกับเรื่องหน่วยคำอีกเล็กน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำ การเรียงคำและโครงสร้างของประโยค เป็นเรื่องที่ควรศึกษาวิจัยต่อไป

---

[1] วิลเลี่ยม พี. ฟุลเลอร์ และ อำรุง จันทวานิช 2518
รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา อัดสำเนา

[2] Prapart Bruaniprabha, 1978, "Language Education and Linguistic Diversity : Literacy and Indigenous Languages. In Language Education in Multilingual Societies. Edited by Arther Yap. RELC Anthology Series. Singapore : Singapore University Press.

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. 3921676, 3916088

ภาคผนวก ก. รายการคำ

(ตามรายการคำของศาสตราจารย์ วิลเลี่ยม เจ เก็กนี่)

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
1. [ʔa:p^4]	อาบ	to bathe
2. [ʔa:w^2]	เอา	to take
3. [ʔay^2]	ไอ	to cough
4. [ʔay^2]	ไอ	steam, vapor
5. [ʔi:aw^2]	เอว	waist
6. [ʔi:m^3]	อิ่ม	full
7. [ʔok^3]	อก	the chest
8. [ʔɨt^3]	อด	to go hungry
9. [ʔɔ:k^2]	ออก	to go out
10. [ʔɔ:n^3]	อ่อน	young, soft
11. [ʔɔ:y^5]	อ้อย	sugar-cane
12. [ʔu:m^5]	อุ้ม	to carry in the arms
13. [ʔat^3]	อุด	to plug (a hole)
14. [ba:^{5}]	บ้า	crazy
15. [bɔ:^{3}]	บ่อ, ไม่	not
16. [pa:k^4 kɨ:k^4]	ใบ้	dumb, mute,
17. [sə:^{4}, ŋo:^{3}]	เซ่อ, โง่	stupid
18. [bay^2]	ใบ	leaf
19. [bet^3]	เบ็ด	fish hook
20. [bin^2]	บิน	to fly
21. [cay^2]	ใจ	heart, breath
22. [cep^3]	เจ็บ	to hurt

81019

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
23. [cet^{3}]	เจ็ด	seven
24. [cuŋ^{2}]	จูง	to lead by the hand
25. [mɛŋ^{2} mum^{2}]	แมงมุม	spider
26. [saw^{5}]	เช้า	early morning
27. [sa:y^{2}]	ชาย	man, male person
28. [saŋ^{2}]	ชัง	to hate
29. [sa:ŋ^{3}]	ช่าง	skilled; an artisan
30. [say^{5}]	ใช้	to use
31. [set^{4}]	เช็ด	to wipe
32. [ci:^{5}]	ชี้	to point
33. [ci:k^{4}]	ฉีก	to tear
34. [si:m^{2}]	ชิม	to taste
35. [si:ak^{5}]	เชือก	rope, cord
36. [po:ŋ^{3}]	ช่อง	crack, hole
37. [so:y^{3}]	ช่วย	to help
38. [da:m^{5}]	ด้าม	handle (of a knife)
39. [da:w^{2}]	ดาว	star
40. [day^{5}]	ได้	can; to obtain
41. [dam^{2}]	ดำ	black
42. [khan^{4} day^{2}]	(กระ) ได	stairs, ladder
43. [dɛt^{4}]	แดด	sunshine
44. [dia:n^{2}]	เดือน	month, moon
45. [khi:^{4} ka^{3} di:a^{2}]	(ไส้) เดือน	earthworm
46. [di:a^{2}]	เดือย	cockspur

	คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
47.	[say' bɨ:^{2}]	สะดือ	navel
48.	[tɨk^{3}]	ดึก	late at night
49.	[dɔ:k^{4}]	ดอก	flower
50.	[dɔ:ŋ^{2}]	ดอง	to pickle
51.	[(ka^{3}) duk^{3}]	(กระ) ดูก	bone
52.	[fa:^{5}]	ฟ้า	sky
53.	[fa:^{1}]	ฝา	wall, partition, lid
54.	[fa:t^{4}]	ฝาด	astringent in taste
55.	[fak^{3}]	ฝัก	sheath; pod
56.	[mu:p^{4}]	ฟัก	to incubate
57.	[faŋ^{2}]	ฟัง	to listen
58.	[fay^{2}]	ไฟ	fire
59.	[fon^{1}]	ฝน	rain
60.	[ha:^{4}]	ห้า	five
61.	[ha:^{1}]	หา	to seek
62.	[ha:n^{3}]	ห่าน	goose
63.	[ha:ŋ^{1}]	หาง	tail
64.	[ha:p^{4}]	หาบ	to carry on two ends of shoulder pole
65.	[ha:w^{1}]	หาว	to yawn
66.	[hay^{4}]	(ร้อง) ไห้	to weep
67.	[hak^{3}]	หัก	to break (a stick, etc.)
68.	[haw^{3}]	เห่า	to bark
69.	[hay^{4}]	ให้	to give
70.	[he:n^{1}]	เห็น	to see

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
71. [he:n^{1}]	เห็น	civet cat
72. [het^{3}]	เห็ด	mushroom
73. [hɛŋ^{4}]	แห้ง	dried up
74. [hi̊:aw^{3}]	เหี่ยว	withered
75. [hin^{1}]	หิน	stone
76. [hok^{3}]	หก	six
77. [hɔ:k^{4}]	หอก	a spear
78. [hɔ:m^{1}]	หอม	fragrant
79. [hɔ:y^{1}]	หอย	mollusc
80. [hů:a^{1}]	หัว	head
81. [hoy^{4}]	ห้วย	mountain stream
82. [kaw^{5}]	เก้า	nine
83. [kay^{3}]	ไก่	chicken
84. [(phu:^{4}) kɛ:^{3}]	แก่	old
85. [kɛm^{5}]	แก้ม	cheek
86. [cak^{4}]	กี่	how many
87. [ka:ŋ^{2}]	กลาง	middle
88. [mɔ:^{3}]	ใกล้	near
89. [ket^{3}]	เกล็ด	fish scales
90. [kɛ:p^{4}]	แกลบ	chaff
91. [ki:a^{2}]	เกลือ	salt
92. [ko:n^{2}]	กลวง	hollow
93. [koy^{5}]	กล้วย	banana
94. [kom^{5}]	ก้ม	to bend over
95. [kop^{3}]	กบ	frog

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
96. [kɔ:^{2} (may^{5})]	กอ	clump (as of bamboo)
97. [kɔ:n^{3}]	ก่อน	before
98. [ko:n^{2}]	กรน	to snore
99. [kuŋ^{5}]	กุ้ง	shrimp
100. [ku:aŋ^{2}]	กวาง	deer
101. [kuaŋ^{5}]	กว้าง	wide
102. [ku:at^{4}]	กวาด	to sweep
103. [kha:^{4}]	ฆ่า	to kill
104. [kha:m^{4}]	ข้าม	to cross
105. [kha:t^{4}]	ขาด	torn
106. [khaw^{4}]	ข้าว	rice
107. [(thɔ:ŋ^{2}) kham^{2}]	คำ	gold
108. [kham^{3}]	ค่ำ	night, nightfall
109. [khan^{1}]	ขัน	to crow
110. [khaŋ^{1}]	ขัง	to shut up, imprison
111. [lay^{3}]	ขับ	to chase
112. [khaw^{3}]	เข่า	knee
113. [khaw^{4}]	เข้า	to enter
114. [khay^{3}]	ไข่,	egg
115. [khay^{4}]	ไข้	fever
116. [phɔy^{1}]	ไข	to open
117. [khay^{1}]	ไข	tallow
118. [khem^{1} (ŋip^{4})]	เข็ม	needle
119. [khɛ:n^{1}]	แขน	arm
120. [hɔ:m^{2}]	แคบ	narrow

	คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
121.	[(na:^{4}) khɛ:ŋ^{3}]	แข้ง	shin, lower leg
122.	[khi:at^{4}]	เขียด	small frog
123.	[khi:aw^{4}]	เขี้ยว	tooth
124.	[khew^{1}]	เขียว	green
125.	[khi:^{2}]	ขี่	to ride
126.	[ni:p^{1}]	คีบ	to take hold of with tongs, claws
127.	[khi:t^{1}]	ขีด	to scratch
128.	[(mɨ:^{5}) khɨ:n^{2}]	คืน	night
129.	[khɨ:p^{5}]	คืบ	measure from thumb to finger-tip
130.	[khɨn^{4}]	ขึ้น	to go up
131.	[kha:n^{4}]	คลาน	to crawl
132.	[khon^{2}]	คน	person, human being
133.	[kat^{3}]	ขบ	to bite
134.	[khot^{4}]	คด	crooked, bent
135.	[khɔ:^{1}]	ขอ	to beg
136.	[khɔ:k^{5}]	คอก	a pen (for animal)
137.	[khɔ:n^{5}]	ฆ้อน	hammer
138.	[khɔ:ŋ^{1}]	ของ	thing; of
139.	[khɔ:ŋ^{4}]	ข้อง	fish basket
140.	[khi:^{4} kha:n^{5}]	ขี้ค้าน	lazy
141.	[kha:ŋ^{2}]	คราง	to moan
142.	[phay^{1}]	ใคร	who
143.	[hu:a^{1} si:^{1} khay^{1}]	ตะไคร้	lemon grass
144.	[khi:ɤŋ^{3} mɨ:^{2}]	เครื่อง	utensil, tools, equipment; possession, things

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
145. [khok^{4}]	ครก	mortar (for pounding)
146. [khu:t^{4}]	ขูด	to scrape
147. [k̆hun^{3}]	ขุ่น	turbid
148. [(bi:aŋ^{5}) khu:a^{1}]	ขวา	right (hand)
149. [khu:am^{2}]	ความ	word, language
150. [khuaŋ^{3}]	ข้วาง	to throw
151. [khu:ay^{2}]	ควาย	water buffalo
152. [hɔ:y^{4}]	แขวน	to hang up
153. [ŋuam^{2}]	คว่ำ	(to lie) face down
154. [khuan^{2}]	ควัน	smoke
155. [khuan^{1} (hu:a^{1})]	ขวัญ	whorl in the hair spirit
156. [kɛ:^{3}]	ลาก	to pull, drag
157. [lay^{2}]	ลาย	stripe, design, mark
158. [la:y^{1}]	หลาย	many, much
159. [lak^{4}]	ลัก	to steal
160. [lap^{1} (ta:^{2})]	หลับ	to close (the eyes)
161. [law^{4}]	เหล้า	liquor
162. [lay^{1}]	ไหล	to flow
163. [len^{1}]	เหลน	great - grandchild
164. [lɛw^{1}]	เหลว	liquid, soft
165. [lek^{4}]	เหล็ก	iron
166. [lep^{4}]	เล็บ	fingernail, toenail
167. [li:aŋ^{5}]	เลี้ยง	to raise, feed
168. [pa:y^{3}]	หลีก	to dodge, avoid
169. [li:n^{5}]	ลิ้น	tongue

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
170.	[li:ak^{5}]	เลือก	to choose
171.	[li:at^{5}]	เลือด	blood
172.	[lɵy^{3}]	เลื่อย	a saw, to saw
173.	[lɨ:m^{2}]	ลืม	to forget
174.	[mɨ:n^{2}]	ลืม	to open (the eyes)
175.	[mɨ:n^{3}]	ลื่น	slippery, smooth
176.	[lɵk^{4}]	ลึก	deep
177.	[lɔ:t^{4}]	หลอด	spool
178.	[lɔ:y^{2}]	ลอย	float
179.	[luak^{5}]	ลวก	to scald
180.	[lu:k^{5}]	ลูก	(one's) child
181.	[lu:p^{5}]	ลูบ	to stroke
182.	[ma:^{2}]	มา	to come
183.	[ma:^{5}]	ม้า	horse
184.	[ma:^{1}]	หมา	dog
185.	[ma:k^{4}]	หมาก	fruit
186.	[(mɛ:^{3}) may^{4}]	หม้าย	widowed
187.	[may^{5}]	ไม้	wood
188.	[mat^{3}]	หมัด	flea
189.	[mat^{4}]	มัด	to tie up, a bundle
190.	[may^{3}]	ใหม่	new
191.	[may^{5}]	ไหม้	to burn
192.	[mɛ:^{3}]	แม่	mother; woman
193.	[mɛ:ŋ^{2}]	แมลง	insect
194.	[mi:^{1}]	หมี	a bear

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
195. [mi:a^{2}]	เมีย	wife
196. [mi:t^{5}]	มีด	knife
197. [mɨ:^{2}]	มือ	hand
198. [mɨ:^{5}]	มื้อ	a meal
199. [mi:aŋ^{2}]	เมือง	city, a country
200. [bəy^{3}]	เมื่อย	stiff and tired
201. [bət^{5}]	หมด	all, all gone
202. [bot^{5}]	มด	ant
203. [mɔ:^{4}]	หม้อ	cooking pot
204. [mɔ:k^{5}]	หมอก	fog
205. [mɔ:n^{1}]	หมอน	pillow
206. [muŋ^{2}]	มุง	to roof
207. [ma:^{2}]	นา	rice field
208. [na:m^{5}]	น้ำ	water
209. [na:m^{1}]	หนาม	thorn
210. [na:w^{1}]	หนาว	cold
211. [nak^{3}]	หนัก	heavy
212. [naŋ^{3}]	นั่ง	to sit
213. [nap^{4}]	นับ	to count
214. [lay^{2}]	ไน	stinger (of a bee)
215. [niw^{5}]	นิ้ว	finger, toe
216. [nɨŋ^{3}]	หนึ่ง	one
217. [nɨŋ^{4}]	นึ่ง	to steam
218. [dok^{4}]	นก	bird
219. [nɔ:^{3} may^{5}]	หน่อ	a sprout, shoot

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
220.	[nɔ:k^{5}]	นอก	outside
221.	[nɔ:n^{2}]	นอน	to lie down
222.	[nɔ:y^{5}]	น้อย	small, few, a little
223.	[nuat^{5}]	หนวด	beard
224.	[ŋa:y^{3}]	ง่าย	easy
225.	[ŋɤn^{2}]	เงิน	silver, money
226.	[ŋiw^{5}]	งิ้ว	kapok tree
227.	[hi:a^{3}]	เหงื่อ	sweat
228.	[hi:ak^{5}]	เหงือก	the gums; gills
229.	[ŋɔ:k^{5}]	หงอก	grey-haired
230.	[hɔ:n^{1}]	หงอน	cockcomb
231.	[ŋu:a^{2}]	วัว	ox
232.	[ŋu:^{2}]	งู	snake
233.	[pa:^{3}]	ป่า	forest
234.	[pa:^{5}]	ป้า	aunt
235.	[pay^{2}]	ไป	to go
236.	[paw^{3}]	เป่า	to blow
237.	[pen^{2}]	เป็น	to be, become
238.	[pet^{3}]	เป็ด	duck
239.	[pɛ:t^{4}]	แปด	eight
240.	[pi:k^{4}]	ปีก	wing
241.	[pɨ:n^{2}]	ปืน	gun
242.	[pa:^{2}]	ปลา	fish
243.	[pa:y^{2}]	ปลาย	end, tip
244.	[paw^{3}]	เปล่า, เป่า	empty
245.	[kum^{3}]	ปล้ำ	to wrestle

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
246. [pɛ:w^{2}]	เปลว	flame
247. [piŋ^{2}]	ปลิง	leech
248. [piw^{2}]	ปลิว	to blow away
249. [pɔ:y^{3}]	ปล่อย	to release
250. [puak^{4}]	ปลวก	white ant
251. [puk^{3}]	ปลุก	to awaken (someone)
252. [pu:k^{4}]	ปลูก	to plant
253. [pok^{3}]	ปก	to cover
254. [bay^{4}]	ปอก	to peel
255. [pha:^{3}]	ผ่า	to split
256. [pha:^{4}]	ผ้า	cloth
257. [pha:t^{5}]	พาด	to lay (a cloth etc.)cross
258. [phak^{3}]	ผัก	vegetable
259. [phap^{4}]	พับ	to fold
260. [luk^{4} phay^{5}]	(สะ) ไภ้	daughter-in-law
261. [phɛʔ^{4}]	แพะ	goat
262. [phɛ:^{2}]	แพ	raft
263. [tha:ŋ^{1}, khu:a^{2}]	แผ้ว (แผ้วถาง)	to sweep
264. [ʔu:an^{5}]	พี	fat
265. [ʔay^{5}]	พี่	older sibling
266. [bɔ:^{2} mæ:n^{5}]	ผิด	wrong
267. [phiw^{1}]	ผิว(ปาก)	to whistle
268. [phɤŋ^{4}, phi:^{4} phɤŋ^{4}]	ผึ้ง	bee, beewax
269. [pik^{4}, pin^{5}]	พลิก	to turn (something) over
270. [phu:^{2}]	พลู	betel

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
271. [phom^{1}]	ผม	hair of the head
272. [phɔ:^{3}]	พอ่	father
273. [ma:k^{4} pha:w^{5}]	พร้าว	coconut
274. [ha:k^{5} (may^{5})]	ราก	root
275. [hak^{4}]	รัก	to love
276. [haw^{2}]	เรา	we (you and I nor others)
277. [hay^{3}]	ไร่	dry field
278. [khi:^{4} hɛ:^{5}]	รักแร้	arm-pit
279. [hɛ:w^{4}]	แร้ว	a snare
280. [him^{2}]	ริม	edge
281. [hi:a^{2}]	เรือ	boat
282. [hi:an^{2}]	เรือน	house
283. [mɨ:^{5} sɨ:n^{5}]	มะรืน	day after tomorrow
284. [hom^{3}]	ร่ม	shade
285. [hɔ:n^{5}]	ร้อน	hot
286. [lɔ:y^{5}]	ร้อย	hundred, to string
287. [hu:a^{3}]	รั่ว	to leak
288. [hu:a^{5}]	รั้ว	fence
289. [hu:^{2}]	รู	hole
290. [hu:^{5}, hu:^{5} cak^{3}]	รู้	to know
291. [pu:^{4}saw^{1}]	สาว	young unmarried woman
292. [din^{2} sa:y^{2}]	ทราย	sand
293. [(bi:an^{5}) sa:y^{2}]	ซ้าย	left (hand)
294. [su:y^{1}]	สาย	late in the morning
295. [sak^{4} (pha:^{4})]	ซัก	to wash (clothes)

คำภาษาเผ่าโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
296. [sat^{3}]	สัตว์	animal
297. [may^{5} hay^{2}]	ไทร	banyan
298. [nuŋ^{3}]	ใส่	to put
299. [say^{4}]	ไส้	intestines
300. [say^{1}]	ใส	clear, transparent; clean
301. [si:am^{1}]	เสียม	spade
302. [siaŋ^{1}]	เสียง	sound
303. [sip^{3}]	สิบ	ten
304. [siw^{3}]	สิ่ว	chisel
305. [khi:^{4} siw^{1}]	สิว	pimple
306. [si:a^{4}]	เสื้อ	pimple
307. [si:^{3}]	ชื่อ	straight
308. [son^{4} to:y^{2}]	ส้น	heel
309. [(khɔ:n^{1}) so:k^{5}]	ศอก	elbow
310. [so:ŋ^{1}]	สอง	two
311. [su:an^{1}]	สวน	garden
312. [suk^{3}]	(ข้าว) สุก	cooked rice
313. [su:ŋ^{1}]	สูง	high, tail
314. [ta:k^{4}]	ตาก	to expose to the sun
315. [ta:y^{4}]	ตาย	to die
316. [tay^{3}]	ไต่	to crawl
317. [(tit^{4}) tay^{5}]	ใต้	below, south
318. [tak^{3}, tik^{3}]	ตัก	to dip out
319. [tam^{3}]	ต่ำ	low, short (not tall)
320. [taŋ^{3}]	ตั่ง	stool

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
321.	[tap^{3}]	ตับ	liver
322.	[tay^{2}]	ไต	gizzard (kidney, gland)
323.	[tem^{2}]	เต็ม	full
324.	[tɛ:k^{4}]	แตก	to break, burst
325.	[ti:n^{2}]	ตีน	foot
326.	[tɨ:n^{5}]	ตื้น	shallow
327.	[tok^{3}]	ตก	to fall, drop
328.	[tom^{5}]	ต้ม	to boil
329.	[tɔ:k^{4}]	ตอก	bamboo, strip for tying or weaving
330.	[tɔ:t^{4}]	ตอด	to nibble, peck
331.	[to:^{2}]	ตัว	clf. for animal
332.	[tha:k^{5}]	ทาก	land leech
333.	[tha:ŋ^{2}]	ทาง	road, way
334.	[tham^{4}]	ถ้ำ	cave
335.	[thaw^{3}]	เถา	ashes
336.	[thɔ:^{3} kan^{2}]	เท่า	equal
337.	[thay^{1}]	ไถ	a plow, to plow
338.	[thian^{2}]	เทียน	candle
339.	[thi:^{3}]	ถี่	closely spaced;
340.	[bɔ:n^{3}]	ที่	place, groun
341.	[thɨ:^{1}]	ถือ	to hold, carry, wear
342.	[thɨ:p^{4}]	กระทืบ	to stamp (on)
343.	[thop^{4}]	ทบ	to fold double

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
344.	[thɔ:ŋ^{5}]	ท้อง	stomach, belly
345.	[thɔ:t^{5}, kɛ:^{5}]	ถอด	to remove
346.	[ma:k^{5} thu:a^{3}]	ถั่ว	bean
347.	[tho:y^{4}]	ถ้วย	bowl, cup
348.	[wa:^{2}]	วา	arm spread (a measure)
349.	[wa:^{3}]	ว่า	to say
350.	[mɨ:^{5} wa:n^{2}]	วาน	yesterday
351.	[wa:n^{1}]	หวาน	sweet, good (in taste)
352.	[mɨ:^{2}]	วัน	day
353.	[mɛ:ŋ^{2} wan^{1}]	แมลงวัน	housefly
354.	[wat^{3}]	หวัด	a cold
355.	[way^{5}]	ไว้	to put sway
356.	[ya:^{2}]	ยา	medicine
357.	[ɲa:^{2}]	ย่า	paternal grandmother
358.	[ɲa:^{5}]	หญ้า	grass
359.	[ɲa:k^{5}]	ยาก	difficult
360.	[sa:^{2}, ɕwaw^{2} bɔ:^{3} di:^{2}]	หยาบ	coarse; vulgar
361.	[yi:ap^{5} yam^{3}]	ย่ำ	to step on
362.	[ɲan^{2}]	ยัง	still, yet
363.	[saw^{1}]	ยั้ง	to stop
364.	[ɲay^{2}]	ใย	spider web, fiber, membrane
365.	[ɲay^{3}]	ใหญ่	big
366.	[ʔa:ʔ^{5}]	อ้า	to open (the mouth)
367.	[ʔa:n^{2}]	อาน	saddle

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
368. [ʔɐn^{2}]	เอ็น	tendon
369. [ʔɛn^{3}]	แอ่น	swallow (bird)
370. [ʔop^{4}]	อบ	to bake
371. [ʔu:^{3}]	อู่	cradle
372. [ba:^{3}]	บา	shoulder
373. [ba:n^{5}]	บ้าน	village
374. [ba:ŋ^{2}]	บาง	thin (not thick)
375. [ba:ŋ^{3}]	บ่าง	flying squirrel
376. [ba:w^{3}]	บ่าว	young unmarried man
377. [baw^{2}]	เบา	light
378. [beŋ^{3}]	เบ่ง	to strain
379. [bit^{3}]	บิด	to twist, wring
380. [bi:a^{3}]	เบื่อ	bored, disgusted
381. [ba:aŋ^{5}]	เบื้อง	side
382. [bok^{3}]	บก	day land
383. [thəŋ^{2}]	บน	on; top
384. [bɔ:^{2}]	บ่อ	well, spring
385. [bɔ:t^{4}]	บอด	blind
386. [cak^{3} (can^{3})]	จั๊ก(กะจั่น)	cicada (1st syllable)
387. [(cak^{3}) can^{3}]	(จั๊ก) จั่น	cicada (2nd syllable)
388. [cap^{3}]	จับ	to grasp, catch perch
389. [bəŋ^{3}]	เฝ้าดู	to tend (animals)
390. [cam^{3}]	จิ้ม	to pick (the teeth)
391. [cok^{3}]	จอบ	hoe
392. [(nam^{5}) l ɛ n^{3}]	เขียว	swift (of water)

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
393.	[sɨ:^{3}]	ชื่อ	name
394.	[sa:ŋ^{5}]	ช้าง	elephant
395.	[saŋ^{3}]	ชั่ง	to weigh
396.	[da:^{3}]	ด่า	to scold, revile
397.	[kam^{2} laŋ^{2}]	กำลัง	(preverbal indicating progressive time)
398.	[ba:ŋ^{3}]	ด่าง	white-spotted
399.	[daŋ^{3}]	ด่าง	lye (water)
400.	[da:p^{4}]	ดาบ	sword
401.	[khu:a^{3} hay^{3}]	ดาย	to weed
402.	[daŋ^{5}]	จมูก	nose
403.	[dam^{2}]	ดำ	to transplant (young rice plants)
404.	[mɔ:t^{5}]	ดับ	to extinguish
405.	[day^{2}]	ใด	which, what, any
406.	[dek^{3} nɔ:y^{5}]	เด็ก	child
407.	[det^{3}]	เด็ด	to pluck
408.	[dɛŋ^{2}]	แดง	red
409.	[di:^{2}]	ดี	good
410.	[bi:^{2}]	ดี	gall bladder, bile
411.	[di:t^{4}]	ดีด	to kick
412.	[din^{2}]	ดิน	earth
413.	[dip^{3}]	ดิบ	raw, not ripe
414.	[fot^{4}]	เดือด	to boil (intransitive)
415.	[doŋ^{2}]	ดง	forest

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
416.	[doŋ^{5}]	กะดั้ง	winnowing basket
417.	[bəŋ^{3} du:^{2}]	ดู	to look, watch over
418.	[pay^{2} nam^{2} dɛ:^{5}]	ดวย	with, together
419.	[fa:k^{5}]	ฟาก	split bamboo flooring
420.	[fa:y^{5}]	ฝาย	cotton
421.	[khɛ:w^{5}]	ฟัน	tooth
422.	[sɨ:a^{5}]	พันธุ์	seed
423.	[fan^{1}]	ฝัน	to dream
424.	[faŋ^{3}]	ฝั่ง	river bank
425.	[fay^{1}]	ใฝ่	to dream of
426.	[fi:^{1}]	ฝี	a boil
427.	[fɨ:n^{2}]	ฟืน	firewood
428.	[fon^{1}]	ฝน	to grind, sharpen
429.	[ha:m^{1}]	หาม	(two or more)carry
430.	[ham^{1}]	อัณฑะ	testicles
431.	[fan^{2}]	ห่ำ	to chop
432.	[ʔat^{3}]	หับ	to close
433.	[haw^{1}]	เหา	headlouse
434.	[hep^{3}]	เห็บ	hail
435.	[ta:^{2} hew^{1}, ta:^{2} pha:^{1}]	เหว	chasm
436.	[hɛ:^{1}]	แห	fish net (for casting)
437.	[khi:^{4} hit^{3}]	หิด	impetigo, the itch
438.	[hiw^{4}]	หิ้ว	to carry as one carries a suitcase
439.	[hon^{1} ta:ŋ^{2}]	ถนน	road

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษานาโพธิ์
440.	[ŋak^{4} hu:a^{1}]	หัว	to laugh
441.	[huaŋ^{3}]	ห่วง	loop
442.	[huŋ^{1}]	หุง	to cook (rice)
443.	[hu:^{1}]	หู	ear
444.	[hu:k^{5}]	หูก	loom
445.	[to:^{2} ka:^{2}]	กา	a crow
446.	[kap^{3}]	กับ	with, and
447.	[kaw^{3}]	เก่า	old (of things)
448.	[kep^{3}, mi:an^{3}]	เก็บ	to pick up
449.	[kɛ:^{5}]	แก้	to undo, untie
450.	[kɛŋ^{3}]	แก่ง	rapids
451.	[kin^{2}]	กิน	to eat
452.	[ŋa:^{3}]	ก่ิง	branch
453.	[kok^{3} ka:?^{5}]	กล้า	young rice plant
454.	[dɛ:ŋ^{2} pa:y^{2} la:y^{2}]	กล่ำ, กำ	dark (red)
455.	[kay^{2}]	ไกล	far
456.	[kɔ:ŋ^{2}]	กลอง	drum
457.	[ku:^{2}]	กู	I
458.	[ku:a^{3}]	กว่า	more than
459.	[kha:^{2}]	ค่า	stuck
460.	[(ŋa:^{5}) kha:^{2}]	ค่า (หญ้า)	thatch grass
461.	[kha:^{3}]	ข่า	kind of root
462.	[kha:^{3}]	ค่า	price, value
463.	[kha:^{1}]	ขา	leg
464.	[kha:n^{2}]	คาน	carrying pole
465.	[kha:ŋ^{2}]	คาง	chin, jaw

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
466.	[kha:ŋ^{3}]	ข่าง	top of spinning
467.	[kha:ŋ^{4}]	ข้าง	side, ribs
468.	[khap^{5}]	คาบ	to hold in the jaw
469.	[kha:y^{2}]	คาย	to put out of the mouth
470.	[kha:y^{1}]	ขาย	to sell
471.	[kha:w^{1}]	ขาว	white
472.	[khan^{2}]	คัน	dike between ricefields
473.	[khap^{3}]	ขับ	to sing
474.	[hɛŋ^{4}]	แห้ง	dry
475.	[khaw^{1}]	เขา	they, other people
476.	[khaw^{1}]	(นก) เขา	dove
477.	[khaw^{1}]	เขา	horn (of an animal)
478.	[khem^{2}]	เค็ม	salty
479.	[khɛŋ^{1}]	แข็ง	hard
480.	[kəy^{1}]	เขย	son-in-law
481.	[khə:y^{2}]	เคย	accustomed
482.	[khi:a^{3}]	เขี่ย	to scratch (as chickens do)
483.	[khi:aŋ^{2}]	เคี่ยง	tripod
484.	[khi:^{4}]	ขี้	excrement
485.	[khiŋ^{1}]	ขิง	ginger
486.	[ma:k^{4} ki:a^{1}]	มะเขือ	eggplant
487.	[kham^{2}]	คลำ	to grope, feel
488.	[khay^{2}]	(ขี้) ไคล	dried sweat and dirt on skin

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
489.	[khɔ:n^{2}]	คลอน	to wobble, not firm or tight
490.	[khɔ:ŋ^{5}]	คล้อง	to lossoo
491.	[khun^{4}]	ข้น	thick (of fluid)
492.	[khɔ:n^{5}]	ค้น	to search
493.	[khon^{1}]	ขน	body hair
494.	[khom^{1}]	ขม	bitter
495.	[kho:y^{4}]	ฉัน (ข้อย)	slave; I
496.	[kha:m^{2}]	คราม	indigo
497.	[ha:y^{1}]	คราบ	discarded snake skin
498.	[kha:ŋ^{5}]	กรั่ง	sticklac
499.	[hak^{3} kan^{2}]	ใคร่	to desire
500.	[khi:a^{2}]	เครือ	vine
501.	[khi:a^{2}]	เครือ	bunch of banana
502.	[khə:ŋ^{3}]	กรึ่ง	half, middle
503.	[kho:ŋ^{3}]	(เสือ) โกร่ง	big (tiger)
504.	[khop^{2}]	ครบ	entire, complete
505.	[khu:a^{2}]	ครัว	kitchen
506.	[khu:a^{2}]	สะพาน	bridge
507.	[pi:^{2}]	ขวบ	cycle, year
508.	[khum^{1}]	ขุม	hole, pit
509.	[khu:^{3}]	คู่	pair
510.	[na:m^{1}]	ขวาก	sharpened, stake
511.	[khuan^{1}]	ขวาน	axe
512.	[la:n^{1}]	หลาน	nephew or niece; grandchild

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
513. [la:ŋ^{3}, lum^{3}]	ล่าง	below
514. [la:ŋ^{5}]	ล้าง	to rinse, wash
515. [la:y^{2}]	ลาย	saliva
516. [lak^{3}]	หลัก	a stake
517. [laŋ^{1}]	หลัง	back
518. [fo:n^{1}]	ลับ	to sharpen (a knife)
519. [la:w^{3}]	เล่า	to tell
520. [lɛ:k^{5}]	แลก	to exchange
521. [lɛ:m^{1}]	แหล่ม	sharp-pointed
522. [lɛ:ŋ^{5}]	แล้ง	dry, of weather, season
523. [li:aw^{5}]	แล้ว	finished
524. [li:a^{2}]	เลีย	to lick
525. [liŋ^{2}]	ลิง	monkey
526. [li:a^{1}]	เหลือ	to be left over
527. [ŋu:^{3} li:am^{1}]	(งู) เหลือม	python
528. [li:aŋ^{1}]	เหลือง	yellow
529. [li:ak^{5}]	เหลือบ	gad-fly
530. [lo:m^{2}]	ลม	wind
531. [khi:^{4} tom^{2}]	หล่ม	mud
532. [lo.ŋ^{2}]	ลง	to go down
533. [lɔ:^{3}]	หล่อ	to cast (metal)
534. [lɔ :^{5}]	ล้อ	wheel
535. [fɨ:n^{2}]	ฟืน	firewood
536. [lom^{1}]	หลวม	loose-fitting
537. [luŋ^{2}]	ลุง	uncle (older brother of either parent)

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
538.	[ma^{5}]	พม่า (แช่)	to soak
539.	[khɨn^{4}]	ขึ้น, เพิ่มขึ้น	to grow, rise, increase
540.	[lem^{3}]	เล่ม	classifier for tools
541.	[ma:y^{1}]	หมาย	to mark; to intend aim
542.	[mak^{4}]	มัก	to like
543.	[man^{2}]	มัน	he, it
544.	[man^{2}]	มัน	potato
545.	[man^{2}]	มัน	oil
546.	[ben^{4}]	เม่น	porcupine
547.	[mi:^{2}]	มี	to have
548.	[mi:aŋ^{1}]	เหมือน	ditch
549.	[mɨŋ^{2}]	มึง	you
550.	[(ma:k^{5}) mu:aŋ^{3}]	(มะ)ม่วง	mango
551.	[mu:^{1}]	หมู	pig
552.	[khi:^{4} mu:k^{5}]	มูก	mucus of the nose
553.	[na:^{4}]	หน้า	face
554.	[na:^{4} may^{5}]	หน้า (ไม้)	crossbow
555.	[na:^{5}]	น่า	mother's younger sibling
556.	[na:^{1}]	หนา	thick
557.	[na:k^{5}]	นาก	otter
558.	[haŋ^{1}]	นาน	long
559.	[na:y^{3}]	หน่าย	bored
560.	[na:y^{3}]	น่ายุ (นิ่มและพองออก เช่น ข้าวแช่น้ำ	to soften over fire
561.	[naŋ^{1}]	หนัง	skin

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
562.	[nay^{2}]	ใน	in, inside
563.	[na:w^{3}]	เน่า	rotten
564.	[de:w^{1}]	เหนียว	tough, sticky
565.	[ni:p^{5}]	หนีบ	to pinch or hold in claws, under the arm
566.	[si:n^{5}]	เนื้อ	meat, flesh
567.	[ni:a^{1}]	เหนือ	above, north
568.	[bə:y^{3}]	เหนื่อย	tired
569.	[nɔ:n^{1}]	หนอน	worm
570.	[nɔ:ŋ^{5}]	น้อง	younger sibling
571.	[nu:ak^{5}]	หนวก	deaf
572.	[phu:^{4} ba:w^{3}]	หนุ่ม	young
573.	[ŋa:w^{5}]	นุ่น	kapok
574.	[mun^{1}]	หนุน	to support, as with a pillow
575.	[nu:^{1}]	หนู	rat, mouse
576.	[ŋa:^{2}]	งา	elephant's task, ivory
577.	[ŋa:^{2}]	งา	sesame
578.	[ŋa:y^{2}]	หงาย	(to lie) face up
579.	[ŋa:w^{3}]	เง่า	central root
580.	[ŋɛ:n^{1}]	แหงน	to tilt the head back
581.	[ŋi:ak^{5}]	เงือก	mythical water creature
582.	[ŋo:y^{3}]	งอย	crippled
583.	[pa:k^{4}]	ปาก	mouth
584.	[pa:t^{4}]	ปาด	kind of small frog
585.	[khen^{1}]	ปั่น	to revolve, spin
586.	[pi:^{2}]	ปี	year

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
587.	[pi:^{2}]	ปลี	banana blossom
588.	[pi:ak^{4}]	เปลือก	bark, shell
589.	[pa:ʔ^{1}]	เปลือย	naked
590.	[pɔ:t^{4}]	ปอด	lung
591.	[hak^{4}]	โปรด	to be graciously pleased
592.	[pu:^{2}]	ปู	crab
593.	[fa:^{1}]	ผา	rock, cliff, rocky mountain
594.	[(na:^{4}) pha:k^{4}]	(หน้า)ผาก	forhead
595.	[ɲa:ŋ^{3}]	ผาย	to walk
596.	[saw^{2}]	พัก	to rest
597.	[po:t^{4}]	พัง	to collapse
598.	[ci:^{3}]	เผา	to burn
599.	[phɛt^{3}]	เผ็ด	spicy hot
600.	[phɛ:ŋ^{2}]	แพง	expensive
601.	[phi:^{1}]	ผี	ghost
602.	[phi:ak^{4}]	เผือก	taro
603.	[mɨ:n^{3} pha:^{2}la:t^{5}]	พลาด	to slip and fall
604.	[phɔ:^{2}]	พอ	enough
605.	[cɔ:y^{2}]	ผอม	thin (not fat)
606.	[pha:^{5}]	พร้า	big knife, machete
607.	[ha:ŋ^{3} kan^{2}]	พราก	to sperate
608.	[ŋa:m^{2}]	พราง	to deceive
609.	[khi:^{4} kha:^{4}]	ไพร่	common people
610.	[phɛ:^{2}]	แพร	silk cloth
611.	[phik^{5}]	พริก	pepper

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
612.	[phɔ:m^{5}]	พร้อม	altogether
613.	[bok^{3}]	พร่อง	half gone, partly empty
614.	[mɨ:^{4}ʔɨ:n^{3}]	พรุ่งนี้	tomorrow
615.	[phu:a^{1}]	ผัว	husband
616.	[phu:^{2}]	ภู	mountain
617.	[mat^{3}]	ผูก	to tie
618.	[ha:k^{3}]	ราก	to vomit
619.	[hay^{2}]	ไร	chicken louse
620.	[tham^{2} ʔit^{3}]	แรก	first
621.	[hɛ:t^{5}]	แรด	rhinoceros
622.	[hu:p^{5} khay^{1}]	รี	long
623.	[hɔ:y^{2}]	รอย	track, footprint
624.	[hu:aŋ^{2}]	รวง	ear of rice
625.	[huŋ^{5}]	รุ้ง	rainbow
626.	[sa:k^{4}]	สาก	pestle
627.	[sa:k^{5}]	ซาก	carcass
628.	[sa:m^{1}]	สาม	three
629.	[sa:n^{1}]	สาน	to weave (baskets, mats)
630.	[sak^{3}]	สัก	to tattoo
631.	[saŋ^{3}]	สั่ง	to order; to blow the nose
632.	[saw^{1}]	เสา	pillar
633.	[sɛ:ŋ^{1}]	แสง	light
634.	[si:^{3}]	สี่	four
635.	[si:a^{1}]	เสือ	tiger
636.	[sək^{4}]	ศึก	enemy, war

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
637. [sɨ:^{5}]	ซื้อ	to buy
638. [pɨ:m^{5}, nɨŋ^{2} sɨ:^{1}]	(หนัง) สือ	writing book
639. [som^{4}]	ส้ม (เปรี้ยว)	sour
640. [hɔ:ŋ^{4} nɔ:n^{2}]	ห้องนอน	bedroom, inner room
641. [ta:^{2}]	ตา	eye
642. [phɔ:^{3} son^{5}]	ตา	maternal grandfather
643. [ta:ŋ^{3}]	ต่าง	to differ
644. [pɔ:ŋ^{3} ʔi:am^{3}]	หน้าต่าง	window
645. [ka^{3} bɔ:ŋ^{2}]	ไต้	a torch
646. [tak^{3} ka^{2} tɛ:n^{2}]	ตั๊ก (แตน)	grasshopper
647. [tam^{2}]	ตำ	to pound
648. [tam^{3}]	ทอ	to weave
649. [tat^{3}]	ตัด	to cut
650. [tɛ:n^{2}]	แตน	wasp
651. [mak^{4} tɛ:ŋ^{2}]	แตง	cucumber, melon
652. [tɨ:m^{2}]	เติม	to add
653. [ti:^{2}]	ตี	to beat
654. [san^{4}]	สั้น	short
655. [tot^{3}]	ตด	to break wind
656. [top^{3}]	ตบ	to slap
657. [tɔ:^{2}]	ตอ	stump
658. [tɔ:^{3}]	ต่อ	to join
659. [tɔ:k^{4}]	ตอก	to pound
660. [(bai^{2}) tɔ:ŋ^{2}]	ตอง	big leaf, esp. banana leaf
661. [pa:k^{4} tu:^{2}]	(ประ) ตู	a door

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
662.	[tu:^{5}]	ตู้	cupboard
663.	[ta:^{4}]	ท่า (คอย)	to wait
664.	[ta:^{3}]	ท่า	landing
665.	[tha:^{5}]	ท้า	to challenge
666.	[tha:m^{1}]	ถาม	to ask
667.	[tha:n^{3}]	ถ่าน	charcoal
668.	[tha:y^{3}]	ถ่าย	to change (e.g. clothes)
669.	[thaw^{4}]	เฒ่า	old
670.	[thay^{2}]	ไทย	Thai, Tai
671.	[thɛ:^{5}]	แท้	genuine, real, really
672.	[thɤk^{3}]	ถึก	young male animal
673.	[hɔ:t^{5}]	ถึง	to arrive, reach
674.	[thuŋ^{1}]	ถุง	bag
675.	[thup^{4}]	ทุบ	to beat, pound
676.	[thuk^{3}]	ถูก	cheap; to hit
677.	[wa:n^{3}]	หว่าน	to sow, scatter
678.	[way^{4}]	ไหว้	to make a gesture of salutation
679.	[wi:ak^{5}]	งาน	work
680.	[wɛ:n^{1}]	แหวน	a ring
681.	[wi:^{1}]	หวี	a comb, to comb
682.	[ya:^{3}]	อย่า	don't
683.	[ya:^{3}]	หย่า	to divorce
684.	[ya:k^{5}]	อยาก	hungry
685.	[ya:n^{3}]	แล่ว	to fear
686.	[ɲa:w^{2}]	ยาว	long

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
687. [ya:w^4]	เย่า, เหย่า	home
688. [ɲa:^{3}]	ย่า	maternal grandmother
689. [ɲip^3]	เย็บ	to sew
690. [yew^3]	เยี่ยว	to urinate, urine
691. [ɲi:^{3}]	ยี	two
692. [ɲin^2]	ยิน	to hear
693. [ɲiŋ^2]	ยิง	to shoot, to take aim
694. [ɲiŋ^1]	หญิง	woman
695. [yip^3]	หยิบ	to pick up with the fingers
696. [ɲi:a^3]	เหยื่อ	bait
697. [yɨ:m^2]	ยืม	to borrow
698. [yɨ:n^2]	ยืน	to stand
699. [ɲɨ:t^5]	ยืด	to stretch
700. [yok^4]	ยก	to raise
701. [ɲo:^{2}]	ยอ	to praise, flatter
702. [ɲo:m^5]	ย้อม	to dye
703. [ɲo:t^5]	ยอด	highest point, tip; bud
704. [yu:ak^5]	หยวก	banana stem
705. [mai^5 si:^{3}]	ไม้กวาด	broom
706. [yu:^{3}]	อยู่	to be (in a place)
707. [ɲuŋ^2]	ยุง	mosquito
708. [ɲuŋ^3]	ยุ่ง	confused, entangled
709. [ʔa:^{2}]	อา	father's younger sister
710. [ʔet^3]	เอ็ด	one (in eleven)
711. [ʔiŋ^2]	อิง	to lean back

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
712.	[?อ̱:n^{3}]	อื่น	other
713.	[na:m^{1}	หนาม	thorn
714.	[?อ:k^{4} po:ŋ^{2}]	สมอง	brains; marrow
715.	[ba:t^{4}]	บาด (บาดแผล)	sore, ulcer, wound
716.	[pan^{2}]	แบ่ง	to divide, share
717.	[wo:^{4}]	บิ่น	chipped, nicked
718.	[sa:t^{4}]	เสื่อ	grass mat
719.	[na:y^{3}]	ใหญ่	big
720.	[mɛ:ŋ^{2} boŋ^{5}]	บุ้ง	caterpillar
721.	[laŋ^{1} pɛ:^{2}]	ชาย (ชายตา)	eaves
722.	[mu:am^{3}]	ช้ำ	bruised
723.	[ma:^{3}]	แช่	to soak
724.	[sɨ̱:a^{3}]	เชื่อ	to believe
725.	[su:^{5}]	ชู้	lover
726.	[da:y^{5}]	ด้าย	thread
727.	[lap^{3}]	หลับ	asleep
728.	[daŋ^{2}]	ดัง	loud, to make a loud noise
729.	[kin^{2} dอ:ŋ^{2}]	กอง	to get married (in certain idiomatic phrases)
730.	[pa^{2} duk^{3}]	ดุก (ปลา)	catfish
731.	[duaŋ^{5}]	ด้วง	coconut grub
732.	[phu:^{2}]	ดอย	mountain
733.	[pha:k^{4}]	ฝาก	to send (a present)
734.	[pha:n^{2}]	ฟาน	antelope
735.	[pam,^{5} ban^{3}]	ฟัน (ก.)	to slash
736.	[pi:k^{4}]	ปีก	wing

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
737. [fok^{4}]	ฟก	bruised and swollen
738. [po:ʔ^{5}]	ฟอก	bubble, foam
739. [fu:^{2}]	ฟู	to float; to foam up
740. [khi:^{4} fun^{3}]	ฝุ่น	dust
741. [hi:a^{3}]	หาย	to disappear
742. [hay^{1}]	ไห	jug
743. [hep^{3}]	เห็บ	a tick
744. [pak^{3} ʔi:aw^{2}]	เอว	the waist
745. [hom^{3}]	หม่	to cover (with a blanket)
746. [hot^{3}]	หด	to shrink
747. [khi:^{4} bo:ʔ^{2}]	หูด	a wart
748. [ŋa:^{2}]	กาน	stem
749. [waw^{3}]	พูด	to speak
750. [ka:p^{4}]	กาบ	husk
751. [nuam^{1}]	กำ	to hold in the closed hand
752. [kat^{3}]	กัด	to take a bite
753. [kaw^{2}]	เกา	to scratch
754. [kɛ:ŋ^{2}]	แกง	curry, soup
755. [k ɛ:w^{2}]	แกว	Vietnamese
756. [ki:aw^{5}]	แก้ว	glass, crystal
757. [bɛ:k^{4}]	แบก	to carry on the shoulder
758. [thəŋ^{2}]	บน	on, above
759. [ka:k^{4}]	กลาก	ringworm
760. [ka:y^{2}]	กลาย	last (year)
761. [kap^{3}]	กล่ัก	matchbox

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
762. [kan^{5}]	กลั้น	to hold the breath
763. [sɔʔ^{4}]	เกลี้ยง	smooth
764. [khɔ:t^{5}]	เกลียว	strand (of rope)
765. [khi:^{4} kha:n^{5}]	ขี้เกียจ	to be lazy
766. [lɨt^{4}]	กลืน	to swallow
767. [het^{4}]	ก่อ	to build
768. [mak^{4} kɔ:k^{4}]	กอก	wild olive
769. [kɔŋ^{2}]	กอง	to heap up
770. [kum^{2}, kɔ:t^{4}]	กอด	to hug, embrace
771. [si:a^{2}]	เสือ	tiger
772. [het^{4}]	ทำ	to do, make
773. [tɔ:^{2}]	ตอ	stump
774. [mak^{4} kha:m^{1}]	ขาม (มะขาม)	tamarind
775. [kha:n^{1}]	ขาน	to answer a call
776. [kha:w^{2}]	คาว	fishy smell
777. [kan^{2}]	คัน	to itch
778. [kha:n^{2}]	ก้าน (น.)	handle, rod
779. [khɛ:^{2}]	แค	acacia
780. [khɛ:k^{4}]	แขก	guest
781. [khi:aŋ^{1}]	เขียง	chopping board
782. [khom^{2}]	คม	sharp, sharp edge
783. [khon^{1}]	ขน	to carry, transport
784. [khun^{5}]	คุ้น	tame, familiar
785. [khɔ:k^{5}]	ครอก	a litter (of young)
786. [ki:t^{4}]	ขวาง	to lie athwart

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
787. [lɛŋ^{3}]	ล่าม	to tie up
788. [ya:n^{3}]	กลัว	to fear
789. [thɔ:^{2} na:m^{5}]	ท่อน้ำ	water pipe
790. [go:y^{4}]	ล้ม	to fall over, fall down
791. [loŋ^{1}]	หลง	to lose one's way
792. [lɨp^{4}]	ลบ	to erase
793. [lak^{4}]	เหล็ก	iron
794. [ma:m^{5}]	ม้าม	spleen
795. [phi:^{1}]	ผี	spirit, ghost
796. [(mɛ:^{3}) pa:w^{1}]	หมัน	sterile
797. [may^{1}]	ไหม	silk
798. [mi:aw^{2}]	แมว	cat
799. [khi:^{4} min^{5}]	มิ้น (มิ้นหม้อ)	soot
800. [mɔ:^{1}, phɛ:t^{5}]	หมอ	doctor, shaman
801. [mɔ:t^{5}]	มอด	termite
802. [mɔ:y^{1}]	หมอย	pubic hair
803. [nuat^{5}]	หนวด	beard
804. [ma:^{1} lo:^{1}]	(หมา) ไน	jackal
805. [na:w^{3}]	เหน่า (หัวเหน่า)	pubic mound
806. [ni:^{4}]	หนี้	debt
807. [nia ?^{5}]	นี่	this, here
808. [niw^{3}]	นิ่ว	kidneystones
809. [nɔ:k^{5}]	หนอก	hump of an ox
810. [nɔ:ŋ^{1}]	หนอง	pus; lake
811. [ŋa:w^{2}]	เงา	shadow. reflection

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
812.	[ben^{1}]	เหม็น	to smell bad
813.	[ŋi:ay^{3}]	กระโถน	spittoon
814.	[day^{5} ɲin^{2}]	ได้ยิน	to hear, listen
815.	[pat^{3}]	ปัด	to dust off
816.	[khɨn^{4}]	ปีน	to climb
817.	[pi:an^{3}]	เปลี่ยน	to change
818.	[pin^{5}]	ปลิ้น	to turn upside down or inside out
819.	[pon^{5}]	ปล้น	to rob
820.	[pɛ:n^{2}]	แปรง	a brush
821.	[mi:a^{2}]	เมีย	woman, wife
822.	[si:a^{4}]	เสื้อ	shirt
823	[phon^{2}]	พอง	blistered
824.	[nɔ:^{3}]	หน่อ	young shoot
825.	[pen^{2} ha:y^{5}]	ร้าย	bad
826.	[way^{2}]	เร็ว	quick
827.	[hɛ:ŋ^{2}]	แรง	strength, strong
828.	[ni:at^{2}]	เรือด	bed bug
829.	[hot^{2}]	รด	to water (plants)
830.	[ka^{3} hɔ:k^{5}]	กะรอก	squirrel
831.	[hɔŋ^{5}]	ห้อง	a room
832.	[phet^{4}]	เผ็ด	spicy hot
833.	[say^{2}]	ไซ	fish - trap
834.	[si:an^{4}]	เสี้ยน	splinter
835.	[sɔŋ^{3}]	ส่ง	to see (someone) off
836.	[say^{3}]	ใส่	to put on, wear
837.	[taŋ^{5}]	ตั้ง	to set up

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
838. [ka^{3} so:y^{2}]	กระสวย	**shuttle of the loom**
839. [tau^{3}]	เต่า	turtle
840. [lay^{3}]	ล่าสัตว์	to hunt
841. [bɔ:k^{4} sɔ:n^{1}]	เตือน	to warn
842. [pa:^{1} do:ŋ^{2}]	เถื่อน	forest; wild
843. [tɨ:n^{3}]	ตื่น	to wake up, get up
844. [tɔ:n^{2}]	ตอน (สัตว์)	to castrate
845. [thi:aŋ^{1}]	เถียง	to argue
846. [lok^{4}]	ถอน	to pull up
847. [luat^{5}]	ท่วม	to flood
848. [tho:ŋ^{5}]	ทุ่ง	open area, area of fields
849. [wa:y^{1}]	หวาย	rattan
850. [wi:^{2}]	วี	to fan, a fan
851. [ya:ŋ^{2}]	ย่าง	to roast, broil
852. [ben^{1}]	เหม็น	to smell bad
853. [num^{3}]	นิ่ม	soft
854. [hɔ:y^{5}]	ร้อย	hundred
855. [sa:t^{4}]	เสื่อ	mat
856. [dat^{3}]	ดัด	to bend or straighten as desired
857. [pit^{3}]	ปลิด	to pluck
858. [phak^{3} ka:t^{4}]	กาก (ผัก)	kind of vegetable
859. [ya:n^{3}]	กลัว	to be afraid
860. [khi:aŋ^{3}]	เขื่อง	fairly large, half grown
861. [khu?^{4} kha:w^{3}]	คุก (เข่า)	to kneel
862. [khum^{2}]	คุม	to surround, guard convoy

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
863. [khi:a^{2} kha:w^{4}]	เถา	vine
864. [bɔ:^{3}]	บ่อ	pond
865. [sa:^{3}]	ส่า	dregs
866. [dɔ:ŋ^{2}]	ดอง	to pickle
867. [ʔun^{3}]	อุ่น	warm
868. [ʔom^{2}]	อม	to hold in the mouth
869. [ʔɛ:n^{3}]	อ่าง	basin
870. [ʔa:n^{3}]	อ่าน	to read
871. [ʔa:^{2}]	อา	father's younger brother
872. [ʔan^{2}]	อัน	classifier for things
873. [wɛ:n^{3}]	กระจก	mirror
874. [thɔ:ŋ^{2}]	ทอง	gold
875. [da:p^{4}]	ดาบ	sword
876. [lɤ:y^{3}]	เลื่อย	a saw, to saw
877. [wi:ak^{5}]	งาน	work
878. [kɛ:n^{3}]	แก่น	hard core
879. [ka:ŋ^{5}]	ก้าง	fishbone
880. [kɔ:p^{4}]	กอบ	to take up in the two cupped hands
881. [lay^{3}]	กลอน	doorlatch; rafter
882. [tɛŋ^{2} ku:a^{2}]	กวา (แตง)	melon, cucumber
883. [phan^{2}]	ม้วน	to roll up
884. [khu:a^{1}]	สะพาน	bridge
885. [khun^{3}]	ขุ่น	turbid
886. [ki:a^{2}]	ขุน	to feed
887. [mi:t^{5} ni:ap^{4}]	กรรไกร	scissors

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
888. [fan^{2}]	ตัด	to cut
889. [ŋa:^{2}]	กิ่ง	branch
890. [khan^{5}]	คั้น	to squeeze, massage
891. [khap^{4}]	คับ	tight
892. [bot^{3}]	ครึ้ม	shady, cloudy
893. [lɨt^{4}]	กลืน	swollen
894. [thuk^{4} ɲa:k^{5}]	จน	poor; difficult
895. [may^{5} kho:]	ขอ	a hook
896. [soŋ^{5}]	กางเกง	trousers
897. [tia^{3}]	งวด	time, turn
898. [bəŋ^{3}]	มอง	to look
899. [ʔa:y^{5}]	(เดือน) ที่หนึ่ง	first (month)
900. [ŋən^{2}]	เงิน	money
901. [mɛ:n^{3}]	ใช่	it is
902. [ti:aŋ^{2}]	เตียง	bed
903. [si:aŋ^{3}]	ซ่อน	to hide
904. [dom^{2}]	ดม	to smell (something)
905. [daŋ^{5}]	จุดไฟ	to make a fire
906. [pho:^{2}]	พอ	enough
907. [khi:^{4} to:m^{2}]	ดิน	dirt, earth
908. [ɲu:^{5}]	คัน	plugged up
909. [tɔ:^{3}]	ต่อ	kind of wasp
910. [nam^{5} ta:n^{2}]	น้ำตาล	sugar
911. [piak^{4}]	เปียก	wet
912. [bɛ:k^{4}]	แบก	to carry on the back

	คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
913.	[tha:^{2}]	ทา	to smear
914.	[pa:y^{3}]	หนี	to flee
915.	[kho:^{2} niaŋ^{1}]	เหนียง	crop (of a chicken)
916.	[nuŋ^{3}]	นุ่ง	to put on, wear
917.	[tu:^{5}]	นม	breast
918.	[mɛ:^{3} ɲiŋ^{1}]	นาง	lady
919.	[thɔ:^{2} day^{2}]	เท่าไร	how much
920.	[bon^{2} day^{2}]	ที่ไหน	which, where
921.	[mi:^{5} saw^{5}]	ตอนเช้า	the morning
922.	[bi:a^{3}]	เบื่อ (กริยา)	to poison
923.	[phak^{3} boŋ^{5}]	บุ้ง (ผัก)	an edible water plant
924.	[nam^{5} cəŋ^{2}]	บา (น้ำบ่า)	to spill
925.	[din^{5}]	ดิ้น	to squirm, struggle
926.	[khəŋ^{3}]	ครึ่ง	half
927.	[pɛ:n^{3}]	กระดาน	a board
928.	[pan^{2}]	ปัน	to divide
929.	[pan^{5}]	ปั้น	to mould with hands
930.	[pɔ:n^{5}]	ป้อน	to feed (a child or invalid)
931.	[phi:ak^{4}]	เผือก	white
932.	[ha:n^{3}]	หาน	goose
933.	[ɲa:m^{2}]	เวลา	a time
934.	[phay^{3}]	ไผ่	bamboo
935.	[kham^{2} pha:^{5}]	(กำ) พร้า	orphan
936.	[mi:a^{5}]	กลับ	to return
937.	[mun^{1}]	มน	round
938.	[maw^{2}]	เมา	drunk

คำภาษานาโพธิ์	คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
939. [ŋu:a^{2}]	วัว	ox
940. [di:at^{4}]	เหยียด	to stretch out
941. [yi:ap^{4}]	เหยียบ	to step on
942. [lɛ:w^{1}]	เหี่ยว (เหยี่ยว)	hawk
943. [say^{5}]	ใช้	to use
944. [pok^{3}, ŋu:am^{3}]	คลุม	to cover
945. [ɲa:n^{2}]	ยาน	slack
946. [mɨ:^{5} saw^{5}]	รุ่ง	light, daybreak
947. [su:^{5}]	รบ	to fight
948. [ha:ŋ^{2}]	ราง	gutter, trough
949. [khi:^{4} hɛ:^{5}]	รักแร้	armpit
950. [hap^{4}]	รับ	to receive
951. [si:ak^{5}]	เชือก	string
952. [bu:a^{2}]	บัว	lotus
953. [kew^{2}]	เคียว	sickle
954. [lin^{4}]	เล่น	to play
955. [phi:^{3} phay^{5}]	พี่สะไภ้	wife of man's older brother
956. [lɛ:^{2}]	แล	to look
957. [mɛ:p^{5}]	แลบ (ฟ้า)	lightening
958. [la:m^{1}]	หลาม (ข้าว)	(rice) cooked in bamboo tube
959. [hot^{4}]	รด	to water
960. [yɛ:w^{3}]	เหยี่ยว	eagle/hawk
961. [hon^{1} tha:ŋ^{2}]	ถนน	road
962. [lɔ:m^{5}]	ล้อม	to surround (as with a fence)
963. [pha:^{5} hɔ:y^{5}]	ฟ้าร้อง	thunder

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
964.	[ka^{4} bi:aŋ^{5}]	กระเบื้อง	tile
965.	[wa:ŋ^{3}]	ว่าง	free, idle
966.	[hu:a^{1} cay^{2}]	หัวใจ	heart
967.	[lɔ:y^{2} nam^{5}]	ว่าย	to swim
968.	[mɨ:^{5} kɔ:n^{3}]	ซืน (วันซืน)	day before yesterday
969.	[su:an^{3}]	ส่วน	a part
970.	[sen^{4}]	เส้น	classifier of long thim objects
971.	[ka^{4} cɛ:^{2}]	กุญแจ	a lock
972.	[mɛ:ŋ^{2} sa:p^{4}]	สาบ (แมลง)	cockroach
973.	[sa:w^{1} khaw^{4}]	ซาว (ซาวข้าว)	to wash (rinse)
974.	[cak^{3}]	สัก (สัก 2 อัน)	one or so, any
975.	[nɔ:y^{5}]	เล็ก	small
976.	[sɔ:n^{1}]	สอน	to teach
977.	[sɔ:m^{5}]	ซ้อม (ซ้อมข้าว)	to pound (rice) again
978.	[sɔ:y^{5}]	สร้อย	necklace
979.	[pa:^{2} fa:^{1}]	ตะพาบ	water tortoise
980.	[pha:^{4} hom^{3}]	ผ้าห่ม	blanket
981.	[faŋ^{1}]	ฝัง	to bury
982.	[fan^{3}]	ฟั่น	to make (rope)
983.	[koŋ^{2}]	กรง	cage
984.	[mɔ:^{4}]	หม้อ	pot
985.	[ha:^{3}]	ห่า	cholera
986.	[ha:ŋ^{4}]	ดัก	to set (a trap)
987.	[kɤ:p^{4}]	รองเท้า	shoe
988.	[khɛ:n^{1}]	หย่อน	to hang down

คำภาษานาโพธิ์		คำภาษาไทยกลาง	คำภาษาอังกฤษ
989.	[kho:y^{4}]	ข้า	slave; I
990..	[pu:^{3}]	ปู่	paternal grandfather
991.	[kok^{3}]	ต้น	tree; beginning
992.	[yɛn^{2}]	เย็น	cool
993.	[caŋ^{5}]	จ้าง	to hire
994.	[bi:^{2} nɔ:ŋ^{3}]	น่อง	calf of the leg
995.	[phi:aŋ^{2}]	เพียง	level; only
996.	[ta:^{2} fa:ŋ^{2}]	ฟาง (ตาฟาง)	blind, having poor eyesight
997.	[həŋ^{1}]	นาน	long (of time)
998.	[ki:p^{4}]	กลีบ	petal;section of fruit
999.	[pa:k^{4}, sop^{3}]	สบ (ปาก)	mouth
1000.	[pɛ:k^{4}]	แปลก	strange

/5/	/4/	/3/	/2/	/1/

REFERENCES

Brudhiprabha, Prapart

1978 "Language Education and Linguistic Diversity: Literacy and Indigenous Languages." In Language Education in Multilingual Societies. Edited By Arthur Yap. RELC Anthology Series. Singapore University Press.

Gedney, William J.

1972 "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects." In Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager. The Hague: Mouton.

Goodman, Kenneth S., and Catherine Buck

1973 "Dialect Bariers to Reading Comprehension Revisited." The Reading Teacher. 27/1: 6-12.

Masland, Susan W.

1979a "The Reading Program and Its Potential Obstacles for Minority Children." The Elementary School Journal. 79/4: 250-254.

1979b "Black Dialect and Learning to Read: What Is the Problem?" Journal of Teacher Education. 30/2: 41-44.

Whitman, Randal L.

1970 "Contrastive Analysis: Problems and Procedures." Language Learning. 20/2: 191-197.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน

2522 " ความสามารถทางภาษาไทย : การประมวลผลวิจัย " วารสารการวิจัยทางการศึกษา . 9/2 : 49 - 73 .

วิลเลี่ยม พี ฟุลเลอร์ และอำรุง จันทวานิช

2518 รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา : องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา . กรุงเทพ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อัดสำเนา)